

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 kor.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 162. szám.

Nagy-Várad.

Szerda, 1913. július 16.

A magántisztviselők.

Néhai Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszter vette annak idején komolyan tervbe, hogy a magánalkalmazottaknak a munkaadókhoz való jogviszonyát törvényhozási uton fogja szabályoztatni. Hieronymi halála óta bizony már nagy idő telt el s dacára annak, hogy illetékes testületek a törvény megalkotását azóta is állandóan sürgetik, a magántisztviselők ügyével nem gondolt senki.

Talán jó is, hogy így történt a dolog, mert hiszen az olyan időben, mikor a törvényalkotások a kemény ököl jegyében fogamzanak, nem szabad az olyan törvényjavaslatot elővenni, amelynek úgy külsőleg, mint belsőleg magán kell viselnie az emberszeretet bélyegét. Tudják ezt a magántisztviselők társadalmi szervezetei is s éppen azért a legutolsó időben nem igen bolygatták a kérdést. A napilapokban azonban legutóbb az a hiradás jelent meg, hogy a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a készülő törvényjavaslatot lekéri a minisztertől s a fölött véleményét kíván mondani.

Ez a körülmény azt bizonyítja, hogy a magántisztviselők jogviszonyát szabályozó törvényjavaslattal a kormány még is csak foglalkozik. A leányzó nem csak hogy meg nem halt tehát, hanem még csak nem is aluszik. Magyarország igen nagy számú magántisztviselői s azok társadalmi szervezetei legyenek tehát résen, nehogy valamilyen róluk — nélkülük törvényalkotás jöjjön létre. A magyar törvényhozás történetében ugyanis nem ritkák az ilyen törvényalkotások, amelyeknek éppen azok veszik legkevésbé hasznát, akik-

nek érdekében azokat megalkották. A magunk részéről ugyanis most is gyanusnak tartjuk azt, hogy a készülő vagy elkészült törvényjavaslathoz éppen a munkaadóknak egyik illusztris testülete akar legelső sorban is hozzászólni, a törvényjavaslat elkészültéről is éppen az a testület szerez először értesülést, holt talán sokkal illetékesebbek a törvényjavaslat megvitatására azok, akik helyzetük, mostoha sorsuk jobbrafordulását várják attól, hogy a törvényjavaslatból mielőbb törvény legyen.

Magyarországon a magán alkalmazottak szociális helyzetét két körülmény teszi különösen nehézé. Az egyik dolog az, semmiféle tételes törvény nem tesz különbséget magán alkalmazott és magán alkalmazott között, a minden szakképzettség nélküli magántisztviselő egyforma elbánás alá esik az olyannal, aki esztendőkön át tartó hosszas és költséges tanulással és az azt bizonyító diplomával szerzett jogot arra, hogy bizonyos tekintetben megkülönböztetésben részesüljön. A másik dolog, ami a magántisztviselőkre nézve sérelmes, az, hogy aggkori ellátásukkal nyugdíjügyükkel senki nem törődik.

A magántisztviselő dolgozzék, töltsön el évtizedeket egy munkaadó szolgálatában és ami fő, takarékoskodjék, mert ha elkövetkeznek az öregség napjai egész bátran kezébe veheti a koldus botot. Csakis ha takarékoskodott, csakis ha magamaga biztosította jövőjét, számíthat arra, hogy az öregkor napjait, amikor a munkáskézből már kiesik a toll, nyugalomban fogja tölteni. Nálunk a magántisztviselő elhunyt-

tával a hátramaradottak csakis akkor számíthatnak özvegyi nyugdíjra és neveltetési járulékra, hogy ha erről az illető magántisztviselő saját maga gondoskodott.

Nincs ugyanis törvény, amely parancsolólag kimondaná, hogy a munkaadónak szintén részt kell vennie a magántisztviselő aggkori ellátását biztosító anyagi terhekből. Ezzel szemben a nyugati államokban már csaknem kivétel nélkül mindenütt tudtak gondoskodni oly törvényről, amely parancsolólag kimondja, hogy az aggkori ellátás és a hátramaradottak segítése nem pusztán az illető alkalmazott ügye, hanem ahhoz csaknem egyforma mértékben köze van a munkaadónak is.

Ezekre a körülményekre akarunk felhívni éppen a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi állásfoglalásából kifolyólag Magyarország nagy számú magántisztviselőinek s azok társadalmi szervezeteinek figyelmét. Ezek a szervezetek ezer és ezer határozatot hoztak már a munkaadókkal való jogviszony szabályozása dolgában és a sok ezer határozat valamennyije abban csucosodik ki különösen, hogy a magántisztviselői állást is biztossá kell tenni s a magánalkalmazottak aggkori ellátását a készülő új törvény által szintén biztosítani kell. Ezeket a határozatokat tehát jó lesz ismét felújítani még mielőtt egyesek nem látnak hozzá az elkészült törvényjavaslat megnyirbálásához. Jó lesz e határozatokat felújítani és tudomására hozni azoknak, akik hivatva vannak arra, hogy a törvényjavaslatból törvényt csináljanak.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól
kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszer gyárában
(Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumi-harisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. **Telefon 419.**

A balkáni háború.

A helyzet nagyon komoly.

A Balkán forrongása még egyre tart. Ám megállapítható, hogy van remény a békés megoldásra. A szorongatott Bulgária hajlandó a régi szövetségeseknek megadni a kért területi engedményeket, sőt Románia katonai akciójának sem áll még mindig útjában. Szerbia, mely pár nap előtt még olyan harcias hangokat hallatott, ugyancsak késznek nyilatkozott a bolgár meghatalmazottakkal tárgyalásba bocsátkozni.

A balkáni kavardásban bizonyára feltűnést keltő egy előkelő olasz lap ama hirt, hogy Olaszország monarchiáinkkal egyetértőleg interveniálni fog a román kormánynál, hogy állítsák meg a románok a katonai előrenyomulást.

Bulgáriát a háború kudarcai válság elé sodorták.

Még mindig titokzatos kérdésnek bolyong Románia. Merre mozog s mozgását merről szabályozzák? Román újságok azt írják, hogy Románia Bulgária elvesztett hegemoniáját szerzi meg magának Szerbiával szemben s elég erős, hogy azt Szerbiával szemben is megszerezze. Akciója épp ezért nem a slavismusnak, hanem a hármasszövetség politikájának kedvez. Oroszország békefáradozásának éppen az a célja, hogy a balkán hegemoniát elüsse Szerbia kezéről, hogy azt Szerbia a maga számára megtarthassa. Hogy így igaz-e: arról néhány nap múltán meggyőződhetünk. De tény, hogy a mi monarchiánk Románia akcióját jóakaratu támogatásban részesíti.

Folyik a harc tovább.

Belgrád, július 15.

A Politika szerint a szerbek és bolgárok között a harc tovább tart. Küszöndzsilnél négy nap óta szakadatlanul nagy harcok folynak. A bolgárok makacsul védelmezik állásaikat és a támadó szerb hadoszlopoknak eddig még nem sikerült döntő előnyre szert tenni. A Mali Journal szerint újabb behívások történtek, amiből a háború folytatására lehet következtetni. Hir szerint nagy csata várható. A lap azt hiszi, hogy a bolgárok halogató magatartása csak azt célozza, hogy lehetségessé váljék a bolgár főhaderők összevonása. Bulgária döntő csatába akar bocsátkozni Szerbiával, tekintet nélkül a románok bevonulására.

A fegyverszünet feltételei.

Szófia, július 15.

Neklyuov orosz követ vasárnap hivatalosan közölte a bolgár kormányval Szerbia és Görögország nevében, hogy Szerbia elfogadja a hadiműveletek megszüntetését, ha a megszállott területeken kívül a fegyverszünet idejére Kocsánát kapja, Görögország pedig abban az esetben, ha Bulgária átengedi neki a megszállott területeken kívül a Szaloniki, Szerz-Orfano háromszöget. Az orosz követ a válasza negyvennyolc órai időt engedett, amely ma kedden délután járt le.

A bolgárok.

Bukarest, jul. 15.

Különös értesülések szerint a bolgár hadvezetőség védelmi állapotba helyezi Szófiát.

Az erődöket, amelyek az ellenséges haderő bevonulását föltartóztathatják, napok óta harcra képes állapotba helyezik.

Bécs, jul. 15.

A Südslavische Korrespondenz kerülő uton a következő értesüléseket kapja Szófiából: A lakosságnak nincs tudomása a harcra történekről. Katonai körökben nagy a felháborodás a Danev-kabinet magatartása miatt. Egy jól értesült személyiség beszéli, hogy Danev hallatlan módon beleavatkozott a vezérkar működésébe. Danev és Szavov között e miatt nagy jelenetek is voltak. Szavov nagyon izgatottan a királyi palotába ment, de Ferdinánd király nem fogadta. A tábornok erre levelet írt a királynak és jelentette, hogy nem viselheti tovább a felelősséget. Az eseményekről mindenféle ellenőrizhetetlen hírek vannak forgalomban. A király nem hagyja el a palotát. Azt mondják, hogy súlyos közbélynyrohamaik vannak és nem tud járni. Feltűnő, hogy a királyi palota védelmére katonai intézkedéseket tettek. Danevet állandóan titkos rendőrök őrzik.

Az osztrák és magyar konzul jelentése.

Szaloniki, jul. 15.

A szerzsi osztrák és magyar konzulhelyettesnek a szaloniki főkonzulátushoz intézett távirata a következőképpen hangzott: Egy bolgár gyalogos- és egy lovasosztály pénteken reggel Szerzst lövöldözött. Több ágyugolyó becsapott, majd gyalogság nyomult be, gyújtogatni és mészárolni kezdett. A házak és raktárak legnagyobb részét elpusztították. Az áldozatok száma igen nagy. Nagyon sok ember, körülbelül huszezer, hajléktalan. Nincs ruhánk és élelmünk, ezért sürgős segítséget kérek. Péntek délután rendes bolgár katonaság támadta meg házamat és kényszerített engem, családomat és nagyon sok embert, ki házamban keresett menedéket, a ház elhagyására. Minket a magaslatoakra vezettek, házainkat pedig felgyújtották. Egész kisértemet, nőket és gyermekeket is, halállal fenyegettek és csak tetemes váltságdíjért engedtek szabadon. Családommal együtt hajlék és ruha nélkül vagyok. Az osztrák és magyar alattvalók ugyanabban a helyzetben vannak, mint én. A görög csapatok péntek este szállták meg Szerzst és rögtön rendőri szolgálatot szerveztek. Azóta teljes rend van.

A telhetetlen Görögország.

Páris, jul. 15.

Nagy nehézségeket okoz a béke ügyében Görögország mértéktelen követelése. Franciaországgal egyetértőleg Oroszország azt a határt ajánlja, a mely a Vardar völgyében Gevgeliig vezet és a Struma folyó mentén a tengerig jut ki.

Seres és Szaloniki Görögországi lenne, a macedóniai partvidék ellenben Orfanótól Enosig Bulgáriának jutna. Szerbia ezzel megvolna elégedve, azonban nem így Görögország. Az egész török partvidéket követeli Görögország Kavalával, Dramáva, Dedeagacscaal együtt s azzal érvel, hogy ezeken a területeken a lakosság tulnyomó számban görög és görög csapatok tartják megszállva.

Oroszországgal együtt a francia, a szerb és román kormányok azon fáradoznak, hogy tulhajtott követeléseik mérséklésére bírják Konstantin királyt és Venizelosz miniszterelnököt.

Beöthy és Harkányi.

A királyi kéziratok.

A hivatalos lap tegnapi száma három királyi kéziratot közöl. Az első Tisza Istvánhoz van intézve, hogy a király Beöthy László kereskedelmi minisztert állásától felmentette és helyébe báró Harkányi Jánost nevezte ki kereskedelmi miniszterre. A másik két királyi kézirat közül az első Beöthy távozó, a második pedig báró Harkányi új kereskedelmi miniszterhez van intézve. Ez a két utóbbi királyi kézirat a következő:

Kedves Beöthy!

Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt kereskedelemügyi magyar miniszteri állásától, saját kérelmére, ezennel kegyelemben felmentem.

Önnek ez alkalomból, hű és buzgó szolgálatai elismerésül, I. oszt. vaszkorona-rendemet díjmentesen adományozom.

Kelt Bad-Ischlben, 1813. évi július 13-án.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Gróf Tisza István s. k.

Kedves báró Harkányi!

Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt kereskedelemügyi magyar miniszteremmé kinevezem.

Kelt Bad-Ischlben, 1913. évi jul. 13-án.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Gróf Tisza István s. k.

A honvédlovasság létszámemlése. Egy előkelő politikai informátorunktól kapjuk a feltűnően érdekes hírt, hogy gr. Tisza István miniszterelnök Kroatinnal való tanácskozása főleg a honvédlovasság létszámemelésére terjedt ki. Ezzel kapcsolatban az összes katonai kérdéseket megvitatták és nagyon valószínű, hogy a már régóta vajdó katonai ügyek rövid időn belül megoldást nyernek.

A közös vezérkari főnök lemondott? Berlinből jelentik: A „Berliner Morgedpost“ azt a hírt kapta Bécsből, hogy Hötendorfi Conrad vezérkari főnök lemondott állásáról. Conrad — írja a lap — a Bécsben elterjedt hírek szerint azt követelte, hogy a monarchia vonuljon be a szandsákba, mert csak így állítható helyre a balkáni egyensúly. Javaslatát nem fogadták el és erre következett Conrad lemondása.

A vezérkari főnök lemondásáról szóló berlini hír nagy feltűnést kelt bécsi körökben. Katonai helyeken minden felvilágosítást megtagadnak és azt mondják, hogy a dolog politikai természeténél fogva a külügyminiszteriumhoz tartozik, viszont a Ballplatzon tudni sem akarnak a hírről.

A külügyminiszter a királynál.

Budapest, július 15.

Gróf Berchtold külügyminiszter ma délelőtt 11 órakor Ischlben külön kihallgatáson jelenik meg a királynál.

Tolvagunk az árvízveszedelmen

Egy métert apadt a víz.

Acsékei főszolgabíró jelentése

Tegnap délelőtt a folyók alsó folyásánál még mindég nagy veszély fenyegette a lakosságot. A felső vidékekről ugyanis ekkor érkezett le az ár utolsó zuhataga. A gátak óriási próbát állottak ki. A veszélyeztetett helyeken mindenütt katonák, csendőrök és a községek lakói állottak őrt. Sőt egy pernyi időt nem töltöttek tétlenül. Állandóan munkában volt mindenki. Erősítették a gátakat. Végre délben megjött az első hír:

— Apad a víz!

Ezer és ezer ember lélegzett fel erre az örvendetes hírre. Így a vizek alsó folyásánál megmenekült a lakosság a veszedelemtől. A víz mindenütt egy méternél is többet apadt.

A katonaság még mindig a gátakon van, nehogy meglepetésszerűleg történjen valami. A kiköltöztetett lakosság tegnap délután újból elfoglalta lakását.

Hogy még tegnap délelőtt mily kritikus volt a helyzet, bizonyítja az, hogy a szakáli gátakra újabb katonaságot kellett kirendelni. Szerencsére a veszedelem itt is elmúlt.

Az igazi veszedelem azonban még hátra van. Megállapítható már eddig is, hogy éppen a legszegényebb felvidék szenvedett a legtöbbet. Az ár itt idézte elő a legnagyobb rombolást. Termés, épületek, utak, hidak mentek itt tönkre, ki tudja mily nagy összeg értékben.

Megállapítható az is, hogy árvédelmi szempontból a lejtősebb és gazdagabb alföldi részek jól voltak ellátva. Emberi erő igénybevételével ugyan, de meg tudták akadályozni a víz pusztítását.

A hegyek lakói sajnos nagyon el vannak hanyagolva ebből a szempontból. A mostani tanulságok remélhetőleg az árvédelmi politikát is meg fogják változtatni.

Tegnap a magyarszéki járás főszolgabírája küldte ki előzetes jelentését az árvíz okozta károkról. E szerint a kár nagyrésze nem a vizek kiöntése, hanem a gyorsan és óriási erővel történt lefutás folytán keletkezett. A kár nagyobb része az utakban és hidakban van. A vicinális utak a legtöbb helyen teljesen használhatatlan állapotban vannak. Az elsodort hidak miatt a közlekedés lehetetlen.

A pusztítást a lakosság képtelen helyre hozni, mert oly szegény, hogy napi megélhetése sincs biztosítva. Az utak és hidak kijávitására a főszolgabíró rendkívüli állami segítyt kér, melyet 18—20.000 koronára tesz. Ez a jelentés mindenesetre csak előzetes.

A főszolgabíró ugyanis csak a mai nap folyamán kapja meg a jegyzők jelentéseit és csak holnap tudja a végleges, minden kárt feltüntető kimutatását betérjeszteni.

Ugyan így van a többi árvízkárosult járásokban is. Egy hét leforgása alatt már bent lesz minden jelentés. Eddigi számítások szerint Biharvármegyében a kár több millió koronára tehető.

Elsülyedt szőlőskert.

Érdekes természeti jelenség a vámoslázi határban. Kong a föld az elsülyedt helyen

Érdekes eset tartja most izgalomban három község lakosságát a margitai járásban. Hétfőn este ugyanis óriási robajjal megmozdult a vámoslázi határban levő szőlőskert és pillanat alatt elsülyedt. A föld süllyedésének szemtanui előbb megrémülve állottak az elsülyedt rész közelében, aztán fellármázták a falut.

Az egyik gazda kétségbeesve rohant Beöthy Ödön vámoslázi körjegyzőhöz jelenteni az esetet. A körjegyző vacsorázott éppen, mikor a megrémült gazda berontott.

— Tekintetes uram, oda a szőlőm. Elnyelte a föld!

A körjegyző előbb nem tudta, mi lehet a kétségbeesett embert.

— Mi történt a szőlővel?

— Elnyelte a föld!

— Nem lehet az. Tán sokat ivott kelmed!

— De biz az úgy van! — erősítette a gazda és már nyomában jöttek mások is, akik mind panaszkodtak, hogy a föld elnyelte a szőlőjüket.

Beöthy Ödön körjegyző tegnap reggel kiment a helyszínre s onnan hazaérkezve a „Tiszántul“-nak a következőket mondta:

— Vámosláz határában, a Terjes felőli részen, ahol katlanszerűleg keritene körül a hegyek egy kert, tegnap alkonyat táján elsülyedt. A süllyedés circa 400 méter hosszúságú. A föld másfél méter mélységbe süllyedt. Nem földesuszamlásról van szó, hanem teljes süllyedésről. A helyszínen a szőlőskert eme része egy óriási földtúrának látszik. A gyönyörű szőlőtőkék, a gyümölcses rakott fák vegyest a földdel összeturva nagy romhalmazt mutatnak.

A süllyedt rész szélén egy kunyhó állott.

mely körül két gyümölcsfa volt. A kunyhó nem süllyedt le, hanem egész épségében megfordult. Az új föld mely a süllyedés következtében egyes helyeken felszínre jutott zsiros tapintatu, fekete. Első tekintetre olyan, mintha aszfalt volna, azonban semmi szaga sincs. Az elsülyedt föld felett félnek járni az emberek.

Végig mentem ezen a területen s lépteim után kongásszerű hangokat hallottam. Meggyőződésem szerint itt nem az esőzések következtében előállhatott földesuszamlásról van szó, hanem más természeti okokban keresendő a süllyedés. Ezt azonban csak szakértők tudnák megállapítani. Igen helyes volna, ha a geológiai állomás kiküldöttjei megtekintnék a süllyedést.

Beöthy Ödön különben tegnap hivatalos uton is megtette jelentését Markovits Manó járási főszolgabíróhoz. Az ügy legközelebb az alispán elé s onnan a miniszterhez kerül. Tegnap már az egész járást bejárta a föld-süllyedés híre és nagy tömegekben keresték fel a ritka látványosságot. A lakosság izgatottan tárgyalja az esetet, mert félnek tőle, hogy esetleg más helyen újabb és nagyobb szabású süllyedések lesznek. Ezt bizonyítja az is, hogy az elsülyedt föld folytatásaként még nagy távolságra szélesen megrepedt a föld.

Nincs kizárva, hogy a geológusok érdekes és értékes felfedezéseket tesznek. Ezen a vidéken ugyanis már több alkalommal kutattak ásványok után, azonban eddig még nem jutottak eredményre. A süllyedés okozta kár, bár a pusztulás teljes azon a részén, mégis nem érinti a gazdákat valami érzékenyen, mert egy-egy gazdának csak kevés terjedelmű földje süllyedt el.

LÁZONGNAK a váradi cigányok.

Deputáció a rendőrségen.

*

Jelezte már a *Tiszántul*, hogy a szemét lerakódóhelyek kincskeresőit komoly veszedelem fenyegeti. Tekintettel a nyáron megismétlődő kolera-járványra, a rendőrség megtiltotta, hogy a naponként kihordott szemét közül kiszedjék a rongy darabokat, vagy más még értékesíthető, de különféle bacillus-sal dusan megrakott tárgyakat. A nyomor és a munkakerülés fiai: a cigányok most minden követ megmozgatnak, hogy el ne vegyék tőlük egyetlen keresetüket.

Jártak fűhöz-fához, kértek, kapacitáltak mindenkit, akiben sejtették, hogy tehet az érdekükben valamit. Lehet, hogy valaki ígéretet is tett nekik, hogy a közgyűlésen szóvá teszi ügyüket, mert most a közgyűlések után egész komolyan, sőt követelőzve léptek fel a rongyszedő cigányok.

Tegnap délelőtt egy 8 tagból álló deputáció jelent meg Kemény Ignác rendőrkapitány előtt. A küldöttséget Hamza János, a cigánytelep bírája vezette. Mindnyájan legszebb ruhájukat húzták föl. Hamza János daliás alakján pedig ócska rendingott feszült.

Szép libasorban lézengettek föl a má-

sodik emeletre. Kemény Ignác ajtaja előtt Hamza mégegyszer megköszönte a torkát, lesimitotta a redingót alkalmatlankodó ráncait és ünnepélyesen, emelt fővel léptek a rendőrkapitány elé. Hamza bíró heves hangon fakadt ki.

— A cigánytelep nyomor előtt áll és senki sem emel szót mellettünk. Még a kapitány ur sem! Pedig mi azért választottuk meg a tekintetes urat, hogy megvédje a cigányság érdekét. Mi is polgárok vagyunk. Miért nem szólalt fel a közgyűlésen valaki, ha már elfogadta a mi bizalmunkat. Ha nem fog intézkedni a kapitány ur, akkor mi meggyünk panaszra a polgármesterhez! . . .

Kemény Ignác eleinte türelmes mosollyal hallgatta a cigányok urának kifakadásait.

Végre is rendreutasította és csendre intette a háborgó vajdát.

A barna deputáció tagjai óvatosan somfordáltak a vezetőjük után. Mentek a polgármesterhez.

A polgármester elé menni nem minden napi dolog ám! Kicsit reszkettek, de biztak Hamza Jánosban, aki katona is volt, meg aztán olyan szépen tud beszélni. Beszélt volna is ő szépen, ha mindjárt az elején meg nem akad. Mert hát a nagy lámpalámban így kezdte:

— A cigányság és a mindenség nevében járulunk a nagyságos polgármester ur elé! . . .

Erre a bevezetésre aztán a nagyságos polgármester ur olyan szemeket meresztett,

hogy szegény Hamzán összecusuzott a re-dingot. Torkán akadt a szó, de úgy, hogy percekig tartott, míg ki tudta köszörülni be-lőle a mondókáját.

A polgármester pedig mit tehetett mást, mint hogy szépen elküldte őket. Kemény Ignác kapitányhoz. Es a deputáció mit te-hetetett? Visszament Kemény Ignáchoz.

Most már kicsit halkabban beszélt Hamza.

— Mert hát így, mert hát úgy, tekin-tetes kapitány ur... tetszik tudni utó-végre 210 polgárról van szó.

Kemény Ignác aztán megnyugtatta őket, hogy menjenek csak haza, nem lesz baj, szedjék csak a rongyot továbbra is, amíg lehet, várjanak, míg a főkapitány hazajön.

Mikor leértek a szabad levegőre a kül-dötség körül fogta Hamzát, hogy hát:

— Mir ijedtél meg a nagyságos pol-gármester úrtól? Hiszen olyan szép szeme van?

— Nem ijedtem én meg! — mondja Hamza kifeszített mellel — hisz katona vol-tam igaz, csak póttartalékos...

NŐK FÉRFI RUHÁBAN.

Hogy keresi kenyerét Czucz Margit.

Nem mondunk újságot azzal, hogy egy nagyvárad szegény leány fiu ruhába öltözött és így járt kenyeret keresni. A leányt Czucz Margitnak hívják, kis szőke nő, aki a sötét külvárosból settenkedett föl a fényes városba. S valahányszor később ment haza napi munkájából, mindannyiszor meggyült a baja a rendőrrel, aki megkérdezte, hogy hol csava-rog ilyen későn egyedül.

Mivel látta, hogy a férfiak szabadon jö-hetnek-mehetnek a nap bármely szakában, beszerzett két férfi öltönyt és mikor elindult hazulról, fiu ruhát vett föl.

Czucz Margit titka úgy pattant ki, hogy mint fiu, udvarolni kezdett több esinos kül-telki leánynak, akik virágot is kaptak tőle. Czucz szerelmes levelet is irt az egyiknek, aki utána lopódzott szerelmes legényének és akkor látta, hogy hőse otthon — szoknyá-ban jár.

— Hiszen ez leány, — fakadt ki az el-bolondított fruska. — És elvitte Czucz leve-lét a délutáni újság szerkesztőségébe, ahol azt hitték, hogy Czuczával valami excentrikus fiziológiai elváltozás történt s hogy Czucz hirtelen leánnyá lett fiuból.

Cuca mint fiu, Sajóvígyi Aladár nevet használta a bizarrság és előkelőség látszata kedvéért. Sőt hogy annál romantikusabb szín-ben tűnjék föl, azt híresztelte, hogy ő grófi gyerek.

A „Tiszántul“ munkatársa fölkereste Czucz Margit nevelő apját, Czucz Mártont, aki vasuti őr a velencei nagyhíd mellett. Szegény egyszerű ember, aki ápolgatja a Czucz Mar-git leányát.

— Nem lakik nálam már három hónapja. Azóta jött rá a bolondja, hogy ő férfiruhá-ban fog járni. Lakást vett ki a Kolozsvári-utea 98. szám alatt.

— Hogy került magához?

— A feleségem testvére hozta Élesdről. Az ő leánya. Jó gyerek volt, hát felnevel-tem. Most egy idő óta nem lehet vele birni. Vad. Sokat csatangol.

Azt mondja, hogy ő uri fajta. Nema kö-zénk való. Hát csak menjen.

A leánnyal találkoztunk a Kolozsvári-ut-

cán. Egy kéményseprő legény mutatta meg. Sirt.

— Tessék megírni szerkesztő ur, hogy nem vagyok én csuda. Soha sem voltam fiu. De ha nem járok így, nem kapok munkát. Csinos arcu, szőke fiu állott előttünk. Semmi sem árulja el, hogy leány.

Hadnagyi uniformisban.

A rendőrség ilyenformán egyáltalán nem szól bele a dologba. Ebbe nincs is joga, ha-bár volna is rá oka. De különben is van itt Váradon több ilyen beteges passzióju hölgy, akik vagy kertjükben, vagy este az utcán férfiruhában sétálnak.

E sorok írója többször találkozott a Ka-pucinus-utcában egy fiatal hölgygel, aki had-nagyi uniformisban sétál az ura karján. Ezt igen sokan látták. Az uniformis hordását pe-dig szigorúan bünteti a törvény.

Revolveres vasuti zsebtolvaj.

Hajsza egy vasuti állomáson.

Tegnapelőtt izgalmas hajsza volt a kis-ujszállási vasutállomáson egy vasuti zseb-tolvaj után, aki revolverrel is fel volt sze-relve.

Amint az 545. sz. személyszállító-tehervonat beérkezett a kisujszállási vasut állomásra, sokan igyekeztek a kocsikból ki-szállani, amiből némi tolongás keletkezett a kocsik kijáratoknál.

Az egyik kiszálló odavaló utas észre-vette, hogy egy fiatalember bele nyult a belső zsebébe s kiakarja emelni az ő pénz-tárcáját. Hirtelen megkapta a zsebtolvaj kezét és segítségért, csendőrért kiáltott.

A tolvaj azonban erősebb lévén, kirán-totta kezét és futásnak eredt az állomás kutja felé.

A segélykiáltásra azonban sokan figyel-mesek lettek, s a kalauz, továbbá egy ál-lomásfelvigyázó és az állomáson dolgozó munkások utána eredtek a jómádárnak, aki gyors iramodással igyekezett a kerítés felé, hogy azon kiugorhassék.

A zsebtolvaj látván, hogy aligha mene-külhet, s szorult helyzetéből azzal akart menekülni, hogy visszafordult üldözői felé s rájuk kiáltott:

— Vigyázzatok, mert mindenkit le-lövök!

És fenyegetését a másik pillanatban már be is váltotta, rálőtt a kalauzra és állomás felvigyázóra, akik azonban nem ijedtek meg a lövésektől, amely szerencsére nem talált, hanem tovább üldözték a vakmerő zsebtolvajt.

Már eljutott a kerítésig, de mikor látta, hogy a menekülés lehetetlen, újból üldözői felé fordult s a vasuti munkások közzé lőtt. Azonban most sem talált a golyó.

A kerítés tetejéről huzzták vissza s a revolvert kicsavarták kezei közül.

A lövések által feldühösített emberek ártalmatlanná tették s néhány pofonnal elé-gítették ki, azután pedig átadták a kisuj-szállási csendőrségnek.

Valószínűleg notorius vasuti zsebtolvaj a jómádár, aki nem először operált már a vasuton, több szerencsével, mint ezuttal.

Mag-vizsgáló állomás Nagyváradon.

A kereskedelmi és iparkamara felirata.

Nagyvárad városa mint egy nagy vidék központja joggal igényelheti, hogy mind-azon intézmények itt felta áthatók legyenek, amelyek a vidéken hasonló városokban vannak.

A nagyvárad és biharmegyei gazdakö-zönség már rég hiányát érzi egy magviz-szsgáló állomásnak, mert költség és idővesz-tességgel jár, hogy más városba kell elkül-deni a vetőmagokat vizsgálni.

A nagyvárad kereskedelmi és iparka-mara, mint minden közgazdasági kérdésben most is akcióba lépett, hogy a gazdaközön-ség óhajának megfelelően, megkísérelje a miniszternél egy magvizsgáló állomás felál-lítását.

A kamara a következő felterjesztést in-tézte a miniszterhez:

A Nagyméltóságú Kereskedelemügyi

M. Kir. Miniszteriumnak

Budapest.

Kamarai kerületünk és környéke nagy-arányu ipari és kereskedelmi tevékenysége mellett igen intenzív mezőgazdasággal is foglalkozik és ezen termelési ág nyomá-ban rendkívül élénk termény és vetőmag-kereskedelem fejlődött ki, melynek köz-pontja éppen kamarai székhelyünk.

Bármily jelentős forgalmu gőcpont legyen is azonban Nagyvárad a magviz-szálás tekintetében, igen távol eső vető-magvizsgáló állomásokra van utalva, kü-lönösen azóta, mióta a szomszédos debre-ceni állomás Kassára helyeztetett át. Ez a körülmény az oka annak, hogy a mag-kereskedő és mezőgazda közönség inkább elkerüli oly nagy jelentőségű magvizsgá-lást mintsem, hogy nagy idővesztéséért a budapesti, kolozsvári, vagy éppen kassai állomáshoz forduljon.

Feleslegesnek tartjuk Nagyméltóságod előtt a magvizsgálás elhanyagolásának köz-tudomás szerint káros hatását ismertetni s azért csak kötelességünknek tesszük ele-get, midőn magkereskedő és mezőgazda közönségünk érdekében mély tisztelettel arra kérjük, méltóztassék a m. kir. Föld-mivelésügyi Miniszter ur Ónagyméltósá-nál közbenjárni egy Nagyváradon sürgő-sen felállítandó m. kir. vetőmagvizsgáló állomás érdekében.

Nagyvárad, 1913. július hó 15.

A nagyvárad kereskedelmi és ipar-kamara:

Dr. Moskovits József,

elnök.

Dr. Oláh Béla,

fogalmazó.

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA
(DIÓSY MISKA)

GIMFESTŐ, ZOMÁNGTÁBLA KÉSZÍTŐ

EMKE és PANNONIA KÖZT

ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

..HIREK..

Tájékoztató.

Julius 27. A Katholikus Népszövetség Anna-bálja a Püspök fürdőben.

*** Hegedüs Gyula kinevezése főszámánácsossá.** A hivatalos lap közli, hogy a király a földmivelésügyi miniszterium nagyváradi kirendeltségénél Hegedüs Gyula miniszteri számtanácsosnak a főszámánácsosi címet és jelleget adományozta.

*** Wolafka Antal halála.** Debrecen előkelő társadalmának egyik derék tagja Wolafka Antal tegnapelőtt, 57 éves korában hirtelen elhunyt. Délelőtt az egyik pénzintézetben volt, ahol mint igazgatósági tag munkálkodott, midőn otthon ebédhez akart ülni, hirtelen rosszul lett s pár pert alatt kiszendvedett. Betegen fekvő neje borzalmas hatással volt a kiváló derék ember hirtelen halála. Az elhunyt testvére volt néhai dr Wolafka Nándor e. püspöknek.

*** Birói kinevezés.** A király Poynár Sándor albirót a nagyváradi kir. törvényszékhez biróvá nevezte ki.

*** Rendőrtisztek hazaérkezése.** Tegnap este érkeztek haza a győri rendőrkongresszusról Jánossy Gyula, Egely Alajos és Mezey Gyula rendőrtisztek. A vasutnál Bodó László, Kolontáry János és Ehrlich Imre fogadták őket. A kongresszus rendkívüli eredménye az, hogy biztos híradszert az államosítás pár hónap kérdése. Sándor János belügyminiszter kijelentette, hogy mihelyt összeül a képviselőház, azonnal beterjeszti az erre vonatkozó törvényjavaslatot.

*** Kinevezés.** A magyar kir. pénzügyminiszter Ulfrecht József kataszteri mérnököt a nagyváradi magyar kir. háromszögölő hivatalnál a IX. fizetési osztályba nevezte ki.

*** A gonosz sógor.** Magyar Ilona 15 éves biharfenyvesi lakos, napszámosnő egy egészséges leány gyermeknek adott életet, akit lefektetett egy buzakereszt tövébe. A gyermek 13-án hajnalban született, elmondta az esetet sógorának, aki azt tanácsolta neki, hogy a gyermek nyakát tekerje ki s rejtse el a buzakereszt alá. Erre nem volt képes, a gyermeket nem ölte meg, hanem magáról leszedett rongydarabokba csavarta s a buzakereszt alá helyezte. Délelőtt egy napszámosnő haladt el a buzakereszt előtt, halotta a gyermek nyöszörgését, kivette onnét s fellármázta a munkásokat, akik megállapították, hogy az ujszülött gyermek nem lehet másé, mint Magyar Ilonáé, aki nagyon sápadt volt. Az ujszülöttet és a beteg anyát beszállították a bábaképzőbe, ahol ápolás alá vették mindkettőjüket s most megindul az eljárás az anya és a sógor ellen.

*** Változás egy nagyváradi cégnél.** A Nagyváradi Templomüvegfestészeti, Üvegesizoló és Tüörárugyár Részvénytársaság műszaki alkalmazottja, Neumann Károly a cégtől megválván, az igazgatóság ez uton hozza köztudomásra, hogy Neumann Károly sem rendeléseket, sem fizetéseket a cég részére fölvenni többé nem jogosult.

*** A Radó-ügy befejezése.** A Tiszántul foglalkozott annak idején azzal az érdekes konfliktussal, mely Radó Ferenc szalontai tanító és az izr. hitközség között folyt le. A hitközség a tanítót kitiltotta az iskolájából. A határozat felebbezés folytán a belügyminiszterhez került, aki ezt a határozatot megsemmisítette.

*** Ravasz paraszok.** Puje Gergely izsópallagi lakos 22 éves napszámos több üzletbe bement. Egyikben 15 kgr. máskban 30 kgr. lisztet vásárolt. Midőn az egyik helyen a lisztet kimérték, átadta egy vele egy faluból való Csurnás Piroska nevezetű 17 éves leánynak, mondván, hogy vigye ki a lisztet a szekérre. Mig a leány elsietett a lisztel, azalatt Puje tarisznyáját kotorázta, hogy abból pénzt kivegye; majd boeskorát oldotta le, hogy ott keresse elrejtett pénzt. Aztán azt mondotta a boltosnak, hogy most jutott eszébe, hogy a lisztet elvívó leánynál van a pénz. Utána szaladt a leánynak, de többé a boltba vissza nem tért. Ugyanezt cselekedte egy másik lisztes boltban is. Mindkét boltos alkalmazottját kiküldte a N.-piactérre, hogy a lisztet vásárló paraszt legényt keressék fel. Ez sikerült is, t. i. a csaló paraszt legényt 2 leánynyal együtt, akiknek segítségével üzte bevásárlásait, a rendőrszem elfogta. Midőn mind a hármat kihallgatták, azzal védekeztek, hogy ők előre megmondották, hogy a lisztet hitelbe vásárolták a panaszos kereskedőtől. Nekik eszük árukba sem volt hamis fondorlattal lisztet jutni.

*** Sarkad köszönete gróf Tisza Kálmánnak.** Sarkad községe éveken át küzdött azért, hogy a községre nagy terhet róvó községi iskolát az állam vegye át. Eddig minden törekvése hajótörést szenvedett a községnek. Legutóbb Tisza Kálmán vette kezébe a dolgot és ma már a községi polgári iskola az állam tulajdonába is ment át. Ebből az alkalomból Sarkad község képviselőtestülete ülést tartott és azon gróf Tisza Kálmánnak jegyzőkönyvileg fejezte ki bizalmát. A jegyzőkönyvi köszönetről díszes okiratot készített a község és legközelebb küldöttéileg fogja azt átadni Tiszának. Érdekes, hogy a képviselőtestületi ülésen a köszönet szavazás iránti indítványt Képiró Károly és Tóth Lajos, mindketten oszlopos tagjai a függetlenségi pártnak, tették meg.

*** Földgáz szállítás Nagyváradra.** Most már komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a nagysármási földgázt elvezessék az ország keleti részének nagyobb városaiba s értékesítsék. A tervezés szerint Nagyváradot is érintené egy ilyen földgáz vezeték. Az előmunkálatokon most dolgoznak. A kolozsvári bányakutató hivatal átiratban megkereste Nagyvárad városát a földgáz ügyében s választ kér egy csapat kérdésre. Így arra kér felvilágosítást, hogy mennyi fűtő anyagot használnak el évenként Nagyváradon; és pedig külön-külön házi és ipari célokra; hány gázgyár van s mennyi az évi termése és milyen a gáz köbméterének ára. — A városi tanács a mérnöki hivatalnak adja ki a kérdéseket, hogy adja meg azokra a választ.

*** Három csőd egyszerre.** A nagyváradi királyi törvényszék, mint csődbíróságnak tegnap ismét bő aratása volt. Három kereskedő ellen rendelte el a csődöt, akik közül egy nagyváradi Rákóczi-uti férfi-ívatkereskedő, a másik kettő vidéki. A törvényszék Salamon Béla nagyváradi kereskedő ellen tegnap elrendelte a csődöt. Csődtömeggondnok dr Czuczor Vilmos ügyvéd, helyettese pedig dr Vass József. A követelések bejelentésének határideje szeptember

16, a felszámolási tárgyalás pedig szeptember 18-án lesz. Így azután Salamon Béla fényes Rákóczi-uti uri-divat üzletét tegnap már a szürke vasredőnyök zárták el a vásárló közönség elől. — Ugyancsak elrendelte a csődöt a csődbíróság Kóroj Valér vaskóhi kereskedő ellen. Csődtömeggondnok Krámy József, helyettese dr Gáspár Miklós. Bejelentési határidő szeptember 6, a felszámolási tárgyalás határnapja szeptember 13. A harmadik csődhirdetményrel Melchner Elek mezőtelegi kereskedő ellen rendelte el a csődöt a nagyváradi törvényszék csődbírósága. Tömeggondnok dr György Ernő, helyettese dr Bőszörményi László. Bejelentési határnap szeptember 10, a felszámolási tárgyalás pedig szeptember 19-én lesz.

*** Az antialkoholizmus — izgatás.** Nem mindennapi az alábbi eset. Anynyira nem mindennapi, hogy ilyen csak Franciaországban eshet meg. Ugy történt, hogy Pierre Gragnois, Baetagne egy kis községnek plebánosa valamelyik vasárnap délutánján összegyűjtötte a falu lakosait s hatósági emberek jelenlétében „izgatott” az alkoholizmus ellen. Mikor bevégezte mondókáját, a francia paraszok tömegesen mentek a plebánoshoz, hogy a nyilvánosság előtt fogadalmat tegyenek, hogy az alkoholizástól tartózkodni fognak. A többség ilyen viselkedése sehogy sem tetszett Blaise Cavalle urnak, a községi kovácsmesternek s a pálinkaivás mellett kezdett argumentálni, mondván, hogy nem állat az ember, már pedig azt csak az állat teszi, hogy sem nem iszik, sem dohányzik. A hallgatóság azonban nem valami szívesen hallgatta a majsztrom beszédét s egyszerűen lehúzták a hordóról, amelyről Cavalle ur ékes orációját az istenadta néphez intézte vala. Most következik aztán a hatóság közbelépése. Ahelyett, hogy a kovácsot intette volna hallgatásra, egy pár rendőr a tömeget kezdte kardlapozni s végül esendőrszuronyok közé fogják a plebánost, mint aki — a hatóság felfogása szerint — az egész kavarodásnak végoka. Így közigazgatnak Franciaországban, a szabadkőműves felvilágosodás nagyobb dicsőségére.

*** Az uszoda tervpályázata.** Nagyvárad város törvényhatósága tudvalevőleg pályázatot hirdetett egy vasbeton uszoda tervére. Összesen négy pályázat érkezett be s a kiküldött bíráló bizottság hétfőn délután és tegnap kedden délelőtt vizsgálták felül a beérkezett pályaterveket. Mind a négy pályaterv igen sikerült. A vasbeton uszoda mindenik terven a Körözs medrébe van tervezve, a parttal összefüggésben. A szakértőket is meglepték az igazán szép tervek, amelyek kivitele esetén Nagyvárad városa egy modern uszodát nyerne, bár az építés költsége mindnek elég magas és éppen nem felel meg Nagyvárad pénzügyi helyzetének. Meglepte a bizottságot mikor a „Nyár jelligéjü tervről” kitünt, hogy egyik nagyváradi mérnök készítette a sikerült tervet, amely a 2-ik díjat nyerte. A pályázat eredménye különben a bővetkező: az I. díjat, 2500 koronát a Takács-Tornally és Uj budapesti cég terve nyerte; a II. díjat (1000 K) Weimann Béla nagyváradi építőmérnök „Nyár” jeligés tervének ítelték oda, míg a III. díjat (500 K) a budapesti dr Enyedi és Riedl cég tervének ítelték oda. A negyedik

pályatervet, amely szintén kiváló alkotás, megvételre ajánlja a bíráló bizottság 500 korona összeggel. A bíráló bizottság eljárásáról jelentést tesz a törvényhatóságnak.

* **Megszökött katona.** Tegnap késő éjjel megszökött a várból Kuruc Szilveszter köztivez. A hatalmas erejű huszár kifeszítette bőrtöme vasrácsát. Nem sikerült elfogni. A szökés miatt önkénteseknek is lesz bajuk, akik őrségen álltak.

* **Nem licitálják el Sipos Bálint vagyonát.** A halálra ítélt jákóhodosi rablógyilkost, Sipos Bálintot, a királyi kegyelem mentett meg a haláltól, jelenleg csendes lakója a váci fogháznak. Talán nem is tudja, hogy míg ő sötét komor falak között tölti napjait, addig egész életén keresztül összekuporgatott vagyona mily veszedelmekben forgott. A bűnügy befejezése után ugyanis a védőnek nem tudták kifizetni a bíróság megállapított védői díjat. A védő végrehajtást kért Sipos Bálint vagyonára. A bíróság a végrehajtást el is rendelte. Már az árvelés napja is ki volt tűzve a birtokra. Augusztus 14-én délután 3 órakor perdült volna meg a licitáló dob, mikor most az árvaszék elejét vette a vagyon eladásának. Sipos Bálint vagyonának egy részét ugyanis eladta az árvaszék 2810 koronáért. Ebből a pénzből kitelik az adósság is és még marad is valami a Sipos árváknak.

* **Strausz-estély** lesz ma este a Fekete Sas kávéházban. A honvéd zenekar Friesaj vezetése alatt fog játszani.

* **Vesztségben elhalt fiu.** Borzalmas módon halt meg hétfőn délelőtt egy 15 éves fiu Budapesten a Pasteur-intézetben. A szerencsétlen fiut Novák Mihálynak hívják. Még június 22-én a mezőn járt és akkor egy veszett kutya megharapta a lábát. A harapásra egyáltalán nem fordítottak gondot. A seb napról-napra súlyosabb lett s a fiun egyre veszedelmesebb változásokat lehetett észlelni. Az esetről tudomást szerzett a községi bíró is, aki nyomban intézkedett, hogy a beteget beszállítsák az élesdi főszolgabíróhoz. Rettenetes látványt nyújtott a fiu kinézése már ekkor is. A szeme ki volt düledve, az arcán undorító kinövések keletkeztek. A főszolgabíró azonnal felküldte Novák Mihályt egy rendőr társaságában Budapestre a Pasteur-intézetbe. Tegnap távirat érkezett az élesdi főszolgabíróságra, melyben tudatja az intézet igazgatója, hogy Novák Mihályon kitört a vesztség és iszonyu kínok között meghalt. A hatóság megindította az eljárást, annak megállapítása végett, hogy kit terhel a hanyagság, mely ember életbe került.

* **Különlegességi** cukorka- és csemegeüzlet csak egy van városunkban, a **cukorka bonbonniere** a Bémer-téri korzón, hol sem kávé, sem fűszer szag nem járja át a cukorka és csemege különlegességeit. Ezért mindenkinek saját érdeke egészségi szempontból is, hogy szükségleteit ott szerezze be, Finom kiszolgálás és olcsó ár. Tisztelettel **Benedek Testvérek** tulajdonosok.

* **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Váradi Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyorsabbtól a lepdíszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegcselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkorítások, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelennek.

* **Klein Vilmos és Társa** üzlete ismét megnyitott Rákóczi-ut 18. Meglehető olcsó és szolid árban szerezhető be finom férfingek a 2-., lábravalók 1-., gyermek-kötények —50, gyermek harisnyák —24, 12 db finom batista zsebkendő 3-., férfi és gyermek sapkák már —36 fillértől, női kesztyűk —18 fillértől, vászoncipők —60 ftól. Mindezeneken kívül kaphatók férfi és női harisnyák, női clott lüszter és vászon kötények, férfi és női esőernyők, clott és sifon szoknyák, bőr és acél áruk és sötétabotok nagyválasztékban. Nagyobb mennyiségű legújabb öngyűjtőt —50 fillérjével árusítjuk ki.

* **Utások,** Félix- és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél sörcsarnokát (Váradyelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dróher-ör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

* **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** urit, női- és papi szabókat. Meglehető olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szőrme és plüs kabátokat, szőnyegeket stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvany és Szentmiklósy** szücsök, Nagy Sándor-u. 1.

* **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testegyenestítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyben készít mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

* **Szandál** 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K., Vászón cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna szarvasbőrből, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők 3 koronától kezdve Feketénél Szent János-utcán, Kis-pipa mellett.

* **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztü cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztü áruháza árusít Nagy-Váradi, Szent János-utca 4. sz. alatt.

* **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyitott Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérésékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

* **Szenzáció a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Korona kávéházban egy országos hírnevű női zenekar hangversenyez a legújabb ének és zeneszámokkal naponta változatos műsorral. **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmesternők vezetése alatt, a társulat tagjai elsőrangú erőkből van összeállítva u. m. **Biró Irénke** esellőművész, **Köváry Józsa** priménekessző, **Báthory Adél** zongoraművész, **Földes Lili** kitűnő harmonista, **Füredi** nővérek dob és hegedű művésznők és **Várady Franciska** nagybőgősnő, a társulat magán-számokkal is szórakoztatja a n. é. közönséget, a hangverseny kezdete este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves párfogást kérnek **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmesternők

Váladi **Chassala szandál**ok, amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cégnél kaphatók.

* **Két jégász sétál a városban,** szemben találják magukat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett

* **Ismét megérkeztek** elegáns modellkalapok **UJHELYI RÓZA** Rákóczi-utcai üzletébe, finom gyászkalapok és fátyolok is kaphatók. Telefon 130 sz.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, azár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a **Mille Juliette** fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. **Allandó nagy raktár fűzővédőkben.** Telefonszám 827.

* **Vigyáznunk tessék,** hol vásároljon e hónapban olcsón és jó árut. Egy waggon befűző cukrom érkezett míg a készlet tart kilója 88 fillér. Aszódi 8 féle zamatu mágnás pergelt kávé, melyhez hasonló nem létezik 1/4 kiló 110. Saját darálású por cukor 1 kiló 90 fill. 1 kiló Hollandi csokoládé 210, 1/4 kiló erő és hízó kákáo 1 kor. Brassói első rendű szalámi 1 kiló 450, valódi Ementháli sajt 1 kiló 280, finom lipóti turó 1 kiló 190. Tisztelettel meghívom a bevásárló közönséget Kossuth-utcai fő üzletembe. I. fiók Kert-utca, II. fiók Rákóczi-ut Kis David tőzsde mellett. Aszódi trieszti kávé és tea közvetlen behozatala cukorka és csokoládé nagykereskedő

* **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** itteni fiókja június hó 1-én **Körház-utca 6. sz.** alatt modernül berendezett, ujonnan épülő **GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT** nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelése és kiállítása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság eme új vállalkozása automobilsta körökben általános megegyedést kelt, annál is inkább mivel Nagyváradon és az egész megyében ily szakszerűen berendezett garage és javítóműhely az autotulajdo osok között régen érzett közűkséget pótol.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

* **Kossuth-utca 6. sz.** ház omeletén a Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás melletk helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni, Polgári Takarékpénztárnál.

* **A Bettiai barlang titka** már fel van fedezve, de az is nyílt titok, hogy játékot, ajándéktárgyat és egyéb bazáreiket a legjobban a **Párisi bazárban** a Sas alatt lehet vásárolni.

* **CSODASZÉP,** friss, idej termésű csemegezőlő! Öszibarack, cukordinnye, ausztriai idej alma, friss paradicsom stb. Kitűnő hegyi borok, kőbányai szalon és maláta sörök. **MERTZ NANDOR** csemege üzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

* **Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x Okleveles tanítónő — mérsékelt díj mellett — órákat ad iskolai tantárgyakból, valamint zongora és hegedűből, akár saját lakásán, vagy pedig házhoz járva. Kívánatra tanít rajzot és olajfestést is. Lakatos-utca 11. sz. a.

OCCASSIO ELADÁS a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Kossuth-utca 2 sz.
házban a volt Tóth
Zsigmond féle **üzlet-
helyiség** azonnal ki-
adó. Értekezhetni a
Polg. Tak.-pénztárnál

TÓTH JÓZSEF

épület és műbutor asztalos Nagyvárad,
Szilágyi Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámítás mellett készit mindennemű épület portál és műbutorasztalos munkákat, valamint javításokat a legizlésesebb kivitelben.

Tervek- és költségvetésekkel díjtalanul szolgálók.

Olcsó gyógykurák itthon.

Idegesség, gyomorbélzavarok, gyengeségi állapotok gyógyítása edző vizgyógymódokkal Nőbajok, szivbajok, érelmeszedés ellen szénsavas fürdők, moor, sósfürdők.

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensio.

Engel Dezső

vizsgázott fogtechnikus

Lakását Bémer-térre (EMKE

kávéház emeletére) helyezte át.

Értesítés.

A mai naptól kezdve házhoz szállit a Schlauch-téri kioszk mindennap jegeskávét és fagylaltot, kisadag fagylalt 24, nagyadag fagylalt 30 és jegeskávé 30 fill. Megrendelések naponta bármely órában el lesznek intézve. MAGYARI BÉLA hírneves cigányzenekara szórakoztatja a n. érd. közönséget ünnep és vasárnap.

* Kossuth-utca 12. sz. ház emeletén háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

SPORT

Három vízpoló mérkőzés a BVC vasárnapi uszóversenyén

A Bihari Vivó Club uszóversenyének a főérdekessége lesz az a három vízpoló mérkőzés, mely a kolozsvári Kereskedelmi Akadémiai Sportkör, a Miskolczi Athletikai Kör és a BVC fiatal csapata között fog lefolyni. A három csapat közül csak a miskolci rendelkezik állandó uszodával és így a nagyváradi fiuknak ugyanecek össze kell szedni magukat, ha az érdekes tiszteletdíjat itthon akarják tartani.

A BVC ksapata a következő összeállításban fog szerepelni:

Vadász
Beteg Benedek
Sonnenfeld

Blonder Stacho Pankolits

Érdekes megjegyezni, hogy a kolozsvári csapat kapitánya nem más, mint Stotter Aladár, a nagyváradi football közönség stupek-je, aki a labdának a vízben is épp olyan mestere, mint a szárazon.

A többi versenyszámokban is fölülte érdekes küzdelmekre van kilátás. Az egyes futamokban igen nagy mezőnyök lesznek, különösen a staféták fognak érdekesek lenni, ahol a kolozsvári KAS és a BVC két-két csapattal indulnak a küzdelembe, ezenkívül még a Rákosligeti Uszóegylet és a Miskolci AK az erős felek, de beleszólhat a nagyváradi és velencei Törekvés jóképességű csapata is. Az egyéni versenyekben az esélyek teljesen nyitak és nem lehet tudni, ki ragadja magához a pálmát.

Az összes nagyváradi uszók szorgalmasan készülnek az erős megpróbáltatásra és esténként egészen megtelik a Püspökfürdő uszodája fekete dresszes, barna bőrű fiukkal és aki figyeli őket, az meg van róla győződve, hogyha majd lesz állandó uszoda Nagyváradon, akkor hamarosan ismerni fogják a nagyváradi uszókat a város határán kívül is.

FODOR L. LAJOS

VIZSG. FOGTECHNIKUS

(Nagyvárad, Rákóczi-ut 9. sz. Barcs-ház. Telefon 865.)

Végzi a FOGÁSZAT körébe eső összes műveleteket a MODERN FOGÁSZAT és FOGTECHNIKA LEGUJABB VIVMÁNYAI szerint, LEGMESSZEBB MENŐ KEZESSÉG MELLEIT. IDEGÖLÉS, FOGTÖMÉS, FOGHUZÁS TELJESEN FÁJDALOM NÉLKÜL.

VILLAMOS MEGÁLLÓ.

Telefon 865. Telefon 865.

NYILTÉR

Hungária borozó (büffe)

megnyiltott

Rimanóczy-u. 4. sz. alatt
Royattal szemben, szolid női kiszolgálás,
nyitva éjjel-nappal.

Finom hideg ételek és italok,
külön termek rendelkezésre. A
n. é. közönség szives pártfo-
gását kéri

Ösztreicher József
vendéglős, a szalon kávéház
volt tulajdonosa.

TÁVIRÁTOK

Két új miniszteri tárca.

Budapest, jul. 15.

Az itteni politikai körökben befejezett tényként emlegetik, hogy a kormány két új miniszteri tárcát szervez: a közmunkaügyi és közlekedésügyi tárcát.

Megszüntetik az eljárást

Gerő százados ellen?

Bécs, jul. 15.

A bécsi Zeit budapesti jelentések alapján közli azt a hihetetlennek látszó hirt, hogy a hadbíróóság Gerő Vilmosnak a képviselőházi őrség vagdalkozó parancsnokának az ügyében egyszerűen megszünteti az eljárást.

Bizalom Tiszának.

Sepsiszentgyörgy, jul. 15.

Háromszék vármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta közgyűlését báró Szentkereszthy főispán elnöklésével. A közgyűlés Tiszának és Sándor János belügyminiszternek 88 szavazattal 41 ellenében bizalmat szavazott. A tisztviselők tartózkodtak a szavazástól.

Felebbezés

Tisza diszpolgársága ellen.

Hódmezővásárhely, jul. 15.

A függetlenségi párt megfelebbezte gróf Tiszának diszpolgárrá való választását. A közgyűlési határozat elleni felebbezést most nyújtották be a belügyminiszternek.

Béke vagy háboru.

Páris, július 15.

A New-York Herald párisi levelezőjének értesítése szerint a görög miniszterelnök kijelentette, hogy dacára Bulgária békés hajlandóságának, Szerbia és Görögország addig nem hajlandó békét kötni, míg be nem vonulnak Szófiába, hogy majd onnan diktálják a feltételeket.

Átkelés a Dunán.

Bukarest, jul. 15.

Három román hadtest Korábiánál átkelt a Dunán. A király hadi parancsban jelenti, hogy Románia mindeddig támadó állásban marad, míg Bulgária alá nem írja a szerbek által diktált békét.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történeti elbeszélés.

Írta **Dús László.**

(Folytatás.)

68

Dante a nő szépségétől megmámorosodva a Sicaris Banda mandolinját ragadta kezébe, megpergette hurjait és lágyan, mintha szerelme égne a langyos, Tiberis párájától megittasult szellőben, sonettjét zengte el:

Urnóm olyan szép, olyan szüzsies,
Midőn köszönti azt, ki üdvözölte!
Ránézés — s néma ajkad szót keres,
S szemed zavartan lesütöd a földre.

De ha, amint csodálad, észrevesz:
Pirt láthatsz édes arcán előmölve
És kérded: »Ugy-e, égi szellem ez,
Akit a földre vitt le szárnya röpte.«

Oly kedves, olyan bájos mindene,
Hogy átjár sziveden egy édes érzet,
Melyet ki őt nem látta, meg nem érthet!

Szemed ha jól reá tekintene,
Látnád: Szerelmi szellőt lehel ajka,
Biztatva: menj, bolyongj! — nevét sohajtva!

És az utolsó akkordnál nagyot zendült
a mandolin hurja, mintha szívét tépte volna
szét a fájdalmas érzelem, hogy immár válni

kell a képtől, amelyet maga elébe képzel.

A nő a sonette zengésénél felállott, jobb-
jában megremegett a kristály pohár úgy, hogy
gyöngy és szétpergett a fehér asztalon és
szemeibe égő könnyek gyűltek és amikor a
hur utolsó rezgett, a felemelt kristály pohár
kihullt kezéből, a bor szerte fröcscent, a
pohár darabokra tört és mintha siró hangot
adott volna, az üveg cserepei úgy pattogtak
szét az asztalon és padozaton.

— Dante Alighieri! — hangzott a nő
szava, — te élj ott, ahol annyian haltak
meg értem.

Es a költő kezében újra megzendült a
mandolin.

Ezt mondta Amor: Földi lény
Ily ékes mint lehet: nem értem én!
— Nézett reá és aztán esküvék: —
Ujat akart teremni itt az ég!
Az arca gyöngyszínű, olyan minőnek
Kell lennie, ha arca földi nőnek,
Mindennel, ami jó, teljes szive.
A szépnek ő a mérővesszeje,
Szemei meg, tekintsen bárhová,
Lángzó, tüzes sugárokat lövellhek!
S e sugarak, tekintsen bárki rá
Szívbe hatnak, gyujtva hő szerelmet!
Ámor van bele festve mosolyába,
S ezért soká nem nézhet senki rája!

A gyönyörű nő másik kristály poharat
kapott fel az asztalról, a korosabb nő bort
öntött bele, egyszerre tiz meztelen kar, tej-
színű, piros, hófehér, barna, emelkedett a le-
vegőbe, mindenik karon játszadoztak az égő
vér kék erei, ugyanannyi torok zendült meg,
mindenik kézben borral teli kristály pohár és
a versszak utolsó két sorát visszhangképen
zengték:

Ámor van bele festve mosolyába
S ezért soká nem nézhet senki rája!

A gyönyörű nő oda lépett Dantéhez,
kicsérélte poharát ezével és a villogó tüzes
bort kiitta, fenéig üritvén ki a poharat,
ugyan ezt tette a költő is és ekkor a pir-
ban égő arc a költőhöz hajolt, izzó ajkait
a férfi ajkaira szoritotta, fejét jobb karjával
átölelve megsókolta.

— Idegen vagy bár! — szólt a nő zeng-
zetes hangon, — menj utadra innét, de bár
merre jársz Itáliában, a lelked a miénk ma-
rad.

A gyönyörű nő intett a bámuló szici-
liainak, aki az egészből nem értett semmit
és megparancsolta neki, hogy kísérje el
Dante Alighierit szállásáig.

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.24
Buza 1914. áprilisra	— —	11.75
Októberi rozs	— — —	8.92
Juliusi tengeri	— — —	7.60
Aug. tengeri (1913)	— —	7.80
Tengeri 1914 májusra	— —	7.26
Októberi zab	— — —	8.54

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	805.50
Osztrák hitelrészvény	—	612.—
4%-os koronajár. dék	—	80.90
Osztr. magy. államv.	—	685.—
Jelzálogbank	— — —	412.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	502.—
Hazai bank	— — —	278.—
Magyar bank	— — —	524.50
Keresk. bank	— — —	3600.—
Rimamurányi	— — —	668.50
Salgótarjáni kőszén	— —	734.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1005.—
Közuti vasut	— — —	625.75
Városi villamos	— — —	352.—
Adria	— — —	530.—
Atlantika	— — —	—

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 89	8 11
V.-Velece >	7 59	10 00	2 29	4 49	8 22
Rontó >	8 16	10 16	2 46	5 06	8 42
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 44

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velece >	9 17	11 19	3 47	7 31	9 46
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

Vasárnap és ünnepen egy külön vonat közlekedik, mely Nagyváradról indul d. e. 11:45 perckor, Püspökfürdőbe érkezik d. u. 12:15 perckor, Püspökfürdőből indul d. u. 12:50 perckor Nagyváradra érkezik d. u. 1:21 perckor.

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 81
V.-Velece >	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velece >	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

Vasárnap és ünnepen ezenkívül indul még egy vonat a Félix-fürdőbe délelőtt 11 óra 54 perckor és onnan vissza Nagyváradra érkezik 12 óra 33 perckor.

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárad mellett. Európai hírű 41° C. meleg természetes hévviz.

Javalva van, az ürületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1.60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirdlapokkal, zongora könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép

Kényelmes vasuti összeköttetés.

kilátással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Modern uszoda uszás tanítással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendű zene. Kitűnő konyha. Villanyvilágítás. Telefon, interurbán.

Dancs István.

Prospektust kívánatra küld a bérlőség.

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse föl **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6 (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újra készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

LÉVAI MÁRTON

r.-t.

sirkőraktára és
kőfaragó telepe

Nagyvárad
Rákóczi-u. 20.

Artézikutfuró vállalat
Wessely és Biró
Nagyszalonta.

Legujabb!

Ha hegedülni

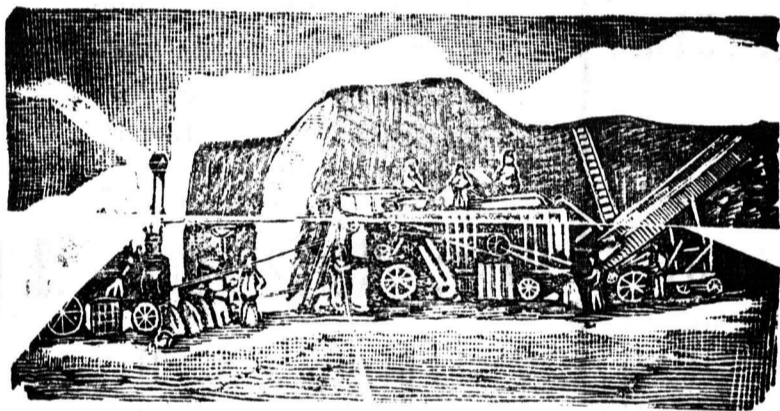
ohajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozott, remek hangu, domboru hegedűt, tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt **csak 12 koronáért**

Wagner a „HANGSZER-KIRALY”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában

Budapest, József-körut 15.

Fényképes árjegyzék ingyen. — ÖVÁS: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Csordás József

villanyerőre berendezett

gépjavító telepe

NAGYVÁRAD

Templom-u. 7.

Ajánlja gépjavító telepét, malomberendezések, rézöntés, henger rovátkálás, **esztergyalyozás** és minden e szakmába vágó munkának a legpontosabb elvégzésére.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletos szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes
pénztárszekrények (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. Kádár János-né

elsőrangú fűszer- és csemege kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, kőolaj, hárts, kékkő, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára** ::

A
jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujjonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitérő saját termésű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta** feivételnek.

A Szent László-nyomdában

az egyházmegyei főtanfelügyelőség által a róm. kath. népiskolák számára összeállított minta szerinti

Heti órarend-ek

már kaphatók és pedig:

- (A) teljesen osztott iskolák számára (minden egyes osztály külön-külön) dbja 16 fill.
 (B) részben osztott (két osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
 (C) részben osztott (három vagy négy osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
 (D) csztatlan (hatosztály együtt) iskolák számára 20 fill.

A megrendelésnél a fentebbi megkülönböztetések és az egyes csoportok szerinti példányszámok pontos feltüntetését kérjük.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett. Téli és nyári gyógyhely. Egész éven át nyitva!!
Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása, vízhőfoka 49° C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1911. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, lükör, kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakosztoba, társalgó, zongora és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tenis-pálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyves erdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirta, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. Prospektust küld az

Igazgatóság.

Melocco Péter cementárugyár és
építés vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: z ős-ú. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karbantyas portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kúgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő-és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményü

sérvköttit,

szupenzoriomok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, hasköttők, ágytálak, bidég,

anatómiai sérvköttők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. Külön próbaterem női és férfi kiszolgálásra. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

NYÍRIBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövetfü gönyök, bútor szövetek, papi és egyenruák vegyileg tisztítatnak.

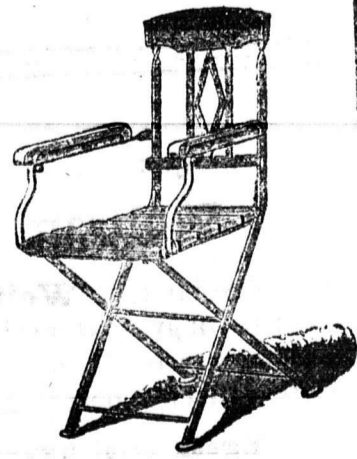
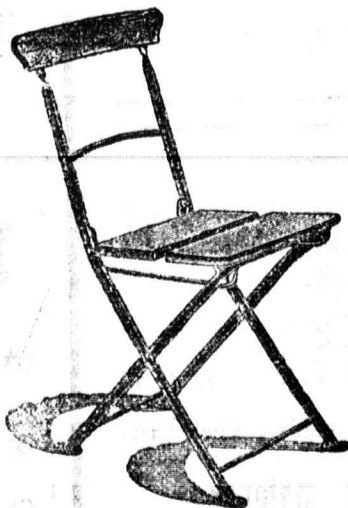
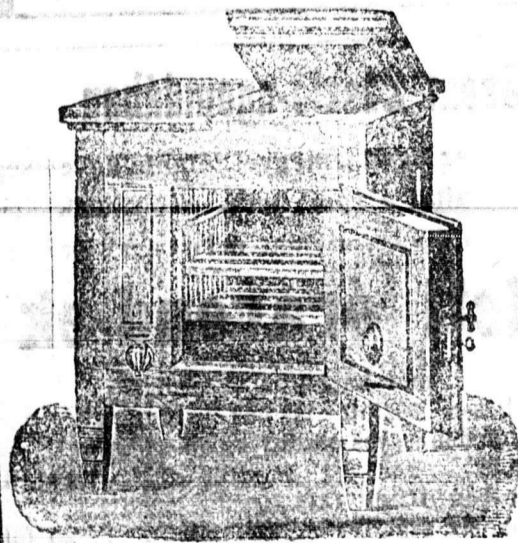
Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

JÉGSZEKRÉNYEK || kertí vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK || asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

különlegességek vaskereskedésében